

Odstranění šéfa GIBS Murína

Hlavní postavy v kauze sehrávají plukovník Michal Murín a novopečený premiér Andrej Babiš. Michal Murín byl šéfem Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS), což je státní orgán, který má za úkol dohlížet na konání policie, zjišťovat procesní pochybení policistů a snažit se takovým pochybením předcházet. V tu chvíli vstupuje do hry Andrej Babiš, který je policií trestně stíhán v případě Čapí hnízdo.

Na konci února 2018 Murín prozradil, že je pod tlakem premiéra Babiše, který po něm žádá odchod z funkce ředitele GIBS. Dne 15. března Babiš tento tlak definitivně potvrdil a šéfa Generální inspekce rovnou zprostil služby, k čemuž podle platných zákonů pravděpodobně neměl právo.

Murín v důsledku dlouhodobého stresu skončil v nemocnici a během dubna nakonec sám rezignoval. Stručně řečeno: *premiér se zbavil ředitele orgánu, který kontroluje policii, která vyšetřuje premiéra.*

Kontext kauzy

- *Zaprvé*, Andrej Babiš byl v té době premiérem v demisi. Poslanecká sněmovna jeho vládě nevyslovila důvěru, a proto nebyly takto závažné zásahy do státních institucí (např. GIBS) legitimní.
- *Zadruhé*, předchozí premiér Bohuslav Sobotka veřejně prohlásil, že už během svého mandátu řešil Murínova údajná provinění a neshledal důvod ke kárnému řízení. Naopak na to konto řekl: *Je to vrtěti psem a snaha odvést pozornost od toho, co je důležité – vláda v demisi bez důvěry parlamentu se snaží získat kontrolu nad bezpečnostními složkami.*
- *Zatřetí*, krátce po zproštění služby plk. Murína byli předvoláni k výslechu u GIBS uznávaní investigativní novináři Sabina Slonková, Jaroslav Kmenta a Janek Kroupa. Všechny tři spojovaly kauzy týkající se premiéra Babiše a možných úniků informací od policie.

Kauza vzbudila velkou pozornost politiků a občanské společnosti. V reakci na ni byla formulována i *minuta* u výzvy Za 5 dvanáct, po které následovala **první demonstrace Milionu Chvilek** s podtitulem Chceme slušného premiéra.